

pro nároky soukromoprávní soudní exekuci, při čemž jest obdobně šetřiti zásad §§ 15 a 28 ex. ř. a nelze ji vésti dříve, než věřitel žádal příslušné úřady o poukázání a výplatu dlužné částky, leč že by mu byly příslušné státní úřady odepřely likvidaci nebo výplatu pohledávky. V souzeném případě jde o vymáhání nedoplatek na doživotní rentu, která byla snížena. Vymáhající věřitel k návrhu na povolení exekuce přiložil dopis ředitelství státních drah ze dne 28. května 1932 o snížení ručební renty vymáhající straně a kopii dopisu ze dne 20. června 1932, v němž se proti zmíněnému snížení protestuje z důvodu, že ve skutečnosti nenastaly tvrzené podstatné změny v poměrech výdělkových a valutových. Soud rekursní má však za to, že vymáhající strana dříve, než exekuci vedla, měla žádati o poukázání a výplatu těchto nedoplatek u ředitelství státních drah, a teprve, kdyby bylo výslovně to odmítnuto, mohl vésti exekuci. To se však nestalo, v uvedených dopisech nelze spatřovati odmítnutí likvidace nebo výplaty vymáhaných nedoplatek a proto měla žádost za povolení exekuce býti zamítnuta. (Srovnej rozhodnutí čí. 568, 5180, 8029 sb. n. s.).

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Z přípisu ředitelství státních drah ze dne 28. května 1932, který byl k exekučnímu návrhu připojen, je zjevno, že ředitelství sděluje s vymáhajícím věřitelem, že mu napříště bude poukazovati jen polovici částky, která mu byla přiznána svého času exekučním titulem. Opisem podání zástupce vymáhajícího věřitele ze dne 20. června 1932 bylo osvědčeno, že se tento obrátil na ředitelství se žádostí, by mu byla poukazována i nadále celá renta. V rekursu finanční prokuratury proti povolujícímu usnesení nebylo tvrzeno, že ředitelství nebylo úřadem příslušným k vyřízení takové žádosti, nebylo popřeno, že takový přípis ředitelství došel a nebylo tvrzeno, že byl pro žadatele vyřízen kladně. Za těchto okolností nelze souditi jinak, než, že si vymáhající věřitel vedl tak, jak bylo naznačeno v rozhodnutích čí. 7716, 8029 sb. n. s., a nelze mlčení ředitelství se zřetelem k jeho citovanému přípisu vykládati jinak, než že výplatu zadržených částek odpírá, třeba odepření to nestalo se výslovně. Proto soud první stolice právem vyhověl návrhu na povolení žádané exekuce na svrsky. Zda byla exekuce také řádně provedena, jmenovitě s hlediska § 15, 28 ex. ř. a s hlediska předpisů o železničních knihách a zástavních právech nabytých na drahách, o tom nechť rozhodne exekuční soud (§ 68 ex. ř.) hledíc k rekursu jako ku stížnosti do výkonu exekuce. Neprávem poukazuje finanční prokuratura v rekursu k předpisu § 295 ex. ř., protože nejde o exekuci na pohledávku proti eráru jako poddlužníku.

Čís. 12541.

Byl-li jeden ze žalovaných již právoplatně uznán povinným nikoli v rukou společnou a nerozdílnou zaplatiti celý dělitelný dluh, jest ve výroku odsuzujícím druhého žalovaného k zaplacení celého dluhu uvést, že k zaplacení téhož dluhu byl již odsouzen prvý žalovaný.

(Rozh. ze dne 22. dubna 1933, Rv I 1723/31.)

Žalovaný Josef D. vypůjčil si se svou manželkou Antonií D-ovou od žalobkyně 20.000 Kč. Rozsudkem pro zmeškání ze dne 8. října 1930 Ck I. 679/30/2 byla uznána Antonie D-ová povinnou zaplatiti žalobkyni 20.000 Kč s přísl. Rozsudkem ze dne 14. března 1931 Ck I a 679/30/8 byl žalovaný Josef D. uznán povinným zaplatiti žalobkyni tutéž pohledávku s přísl. Odvolací soud nevyhověl odvolání žalovaného a potvrdil rozsudek prvního soudu s tou změnou, že jest žalovaný povinen zaplatiti 20.000 Kč s přísl. spolu s Antonií D-ovou. Důvody: Pokud jde o 20.000 Kč, nelze souhlasiti se žalobkyní, že jde o novotu ve smyslu § 482 c. ř. s., tvrdí-li žalovaný, že žalobkyně dala svou žalobní žádost na jevo, že požaduje podle § 889 obč. zák. a § 46 první odstavec c. ř. s. od něho a Antonie D-ové 20.000 Kč s přísl. od každého z nich jednou polovicí, a že soud první stolice překročil předpis § 405 c. ř. s. Nejde tu o novotu proto, že všechny tyto okolnosti právě žaloba uváděla a žalovaný doznal. Ale, i když žalobkyně netvrdila solidárnost podle § 891 obč. zák. a neučinila v tom smyslu žalobní návrh, přece právem uložil soud první stolice i žalovanému povinnost platiti celých 20.000 Kč, ano tu nebylo námitky podle § 888 obč. zák. a žalovanou stranu pokládati bylo tudíž za celek. Ovšem, když tu byl již kontumační rozsudek ze dne 8. října 1930, kterým již i Antonii D-ové uloženo bylo platiti žalobkyni celých 20.000 Kč s úroky a s útratami sporu, měla tato jednotnost dluhu proti celé původní straně žalované (oběma žalovaným) vyznačena býti doložkou platební povinnosti s první odsouzenou společně. Tím dospěje se — není-li a nebylo-li mezi oběma původně žalovanými manžely D-ovými zvláštní úmluvy co do poměru platební povinnosti — k stejnému výsledku, jak jest předpokládán §§ 888 a 889 obč. zák., totiž k tomu, by každý z nich platil jednu polovinu s úroky a ovšem i každý svoje útraty.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání a potvrdil rozsudek odvolacího soudu s tím dodatkem, že žalovaný jest povinen zaplatiti žalobkyni 20.000 Kč s 5% úroky od 31. srpna 1927, k jichž zaplacení byla Antonie D-ová odsouzena rozsudkem pro zmeškání ze dne 8. října 1930, společně s ní.

Důvody:

Dovolání, opřené o dovolací důvody čís. 1 a 4 § 503 c. ř. s. není opodstatněno. Neprávem vytýká dovolatel jako zmatečnost (§ 503 čís. 1 c. ř. s.), že znění rozsudku jest tak nedostatečné, že jeho přezkoumání nemůže býti vykonáno bezpečně a že rozsudek sám sobě odporuje (§ 477 čís. 9 c. ř. s.). Rozsudkem pro zmeškání ze dne 8. října 1930 byla manželka žalovaného Antonie D-ová uznána povinnou, aby zaplatila žalobkyni 20.000 Kč s 10% úroky od 31. srpna 1927 a útraty sporu 358 Kč. Spolužalovaný, nynější dovolatel, byl rozsudkem ze dne 14. března 1931 uznán povinným, zaplatiti žalobkyni tutéž částku s úroky a útraty sporu 1537 Kč 70 h. Žalovaný v řízení první stolice připustil, že si uvedenou částku společně se svou manželkou od žalobkyně vypůjčil a jen namítal, že se žalobkyní umluvil zaplacení 20.000 Kč podle možnosti. Soud první stolice nepovšimnul si při vynesení rozsudku proti žalovanému, že nejde podle žaloby o nedílný dluh žalovaného a jeho

manželky (§§ 888, 889, 839 obč. zák.) a odsoudil dovolatele sama pro sebe, by zaplatil žalobkyni 20.000 Kč s přísl. Za tohoto stavu hrozilo ovšem žalovanému nebezpečí, že na základě rozsudku bude po případě na něm vymáhán celý dluh 20.000 Kč a nikoliv jen podíl na něho připadající. Nelze však spatřiti ani zmatečnost ani nesprávné právní posouzení věci v tom, že odvolací soud vyhověl odvolání co do 20.000 Kč s 10% úroky od 31. srpna 1927 ne zamítnutím žaloby co do 10.000 Kč, nýbrž změnou rozsudku podle žalobní prosby v ten rozum, že žalovaný jest povinen tuto částku s 5% úroky od 31. srpna 1927 platiti společně s Antoníí D-ovou, neboť tím bylo docíleno toho, čehož se dovolatel domáhá, že na základě takto doplněného rozsudku lze na něm požadovati a vymáhati pouze p o l o v i c i částky 20.000 Kč t. j. 10.000 Kč s přísl.; aby se v tomto směru předešlo pochybnostem, byl výrok odvolacího soudu doplněn jak se shora stalo.

Čís 12542.

Předpokladem důvěry v pozemkovou knihu jest, by bylo nabyto práva zápisem do pozemkové knihy a by se tak stalo bezelstně.

Nabyvatel exekučního nadzástavního práva není chráněn důvěrou v pozemkovou knihu a důsledkem toho není jí chráněn ani jeho mimoknihovní postupník

(Rozh. ze dne 22. dubna 1933, Rv I 279/33.)

Václav B. postoupil žalobci postupní listinou ze dne 2. září 1932 svou pohledávku ve výši 1760 Kč s příslušenstvím, vloženou exekučně nadzástavním právem na knihovní pohledávce Antonína P-a 5.000 Kč, zjištěné na usedlosti, náležející žalovaným. Tento postup se stal způsobem mimoknihovním. Celá pohledávka Antonína P. byla zaplacená tomuto věřiteli v době kolem 9. května 1932. Zástavní právo za tuto pohledávku na řečené nemovitosti vložené nebylo dosud vymazáno. Žalobu, již se žalobce domáhal na žalovaných zaplacení postoupené pohledávky, o b a n i ž š í s o u d y zamítly, o d v o l a c í s o u d mimo jiné z těchto důvodů: Jest nesprávné mínění, že pohledávka knihovně zjištěná zaniká jen výmazem. Odvolatel zřejmě směšuje dvě rozdílné věci, jednak pohledávku a jednak právo zástavní za pohledávku. Pohledávka sama zaniká jako každý jiný nárok plněním (§ 1412 obč. zák.), ohledně pohledávky knihovní není tu výjimky. Že tomu tak, vyplývá jasně i z ustanovení §§ 470, 469 obč. zák. Hypotéka arci, zástavní právo na nemovitosti, sama ještě zaplacením dluhu nezaniká, nýbrž podle ustanovení § 469 obč. zák. zůstává nemovitost potud zastavena, až jest dluh vymazán z pozemkové knihy. A jde tudíž jen o to, jaké důsledky má okolnost, že pohledávka knihovním právem zástavním zjištěná, ač byla již zaplacená, jak jest zjištěno, byla zabavena před výmazem z pozemkové knihy. Jak již nejvyšší soud víd. v judikátu čís. 188 (úř. sb. 1149) vyslovil a zevrubně odůvodnil, ustanovení § 469 obč. zák. neplatí pro exekuční nabytí práva zástavního a nemůže se takovýto vymáhající věřitel odvolávat na důvěru v knihy veřejné. Stejný právní názor hájí i čsl. nejvyšší soud (srv. rozh. čís. 9950, 8043, 7530 7452, 5153,